

Kinnitan

(allkiri)

(kuupäev)

Lähetustulemuste aruanne

Nimi Meeli KaldmaAmetikoht direktorLähetuse käskkirja nr ja kuupäev 3-11/109; 2.09.2015Lähetuse aeg 20.-25.09.2015Lähetuse sihtkoht ja asutus/üritus Õppevisiit kvaliteediprojekti ESQA – European Solutions for Quality Assurance Ljubljana, Sloveenia

Isikud, kellega kohtuti, nende kontaktandmed

- Poland: Izabela Kowalska, Anna Jankowska, Małgorzata Domagała
- United Kingdom: Torjus Abusland, Zara Green, UK Naric
- Estonia: Lea Orro, Meeli Kaldma, Marge Kroonmäe
- Slovenia: Saša Grašič, Igor Leban, Teja Žagar, Špela Pogačnik Nose, Center RS za poklicno izobraževanje

Osalemise diskussioonides, arutusel olnud teemad, tehtud ettekanded/sõnavõttud, kokkulepped
Osalemise programmi järgi, programm lisatud aruandele

Edasise koostöö võimalused

Koolidevahelise kvaliteeditagamise projektis osalemise peer review põhimõtetel, lahata teemat, kas järelevalve ja akrediteerimiskomisjonid peaksid tegema koostööd? Millised tulemused peaksid olema kvaliteedi tagamiseks avalikud?

Muu oluline informatsioon, lühidalt huvitavad mõttedCPI - Center RS za poklicno izobraževanje (CPI) – nagu meie Innove ja Kutsekoda koos

- 37 töötajat riigieelarvest + töötajad projektides
- Rakendusüksusi pole meie mõistes
- Meil eraldi Kutsekoda
- Monitoorib haridusprogramme ja – protsesse
- Õpetajate ja mentorite koolitus
- Kutseõppekavad sisaldavad õpilase jaoks kolme valikut – võrreldes meie süsteemiga, kus pead valiku tegema juba sisseastumisel
- Kõrghariduses spetsiaalne kõrghariduslik õppekava Kutsehariduse läbinutele
- Töökohapõhised juhendajad on tööandja palgal, ei saa lisa koolist
- Kaubandus-tööstuskoda tegeleb töökohapõhiste juhendajate ja nende koolitusega
- Noorte töötus on 22%!

EPOS – ICT supported self-evaluation in self-organised network of vocational schools

- Elektrooniline eneseanalüüsikeskkond, vabatahtlikult kasutatav ca 59% koolidest kasutab
- Online täidetav, tulemused kohe näha

- Enne õpilaste vastamist teha selgitav eeltöö, et saaks objektiivseid vastuseid
- Õpetaja näeb oma tulemusi kohe peale vastamist ja saab võrrelda õpilaste tulemustega, enamasti kasutatakse peale aine lõppemist viimases tunnis tagasisideks avalikuks vestluseks
- Direktor saab võrrelda teiste koolide keskmistega

The Chamber of Craft and Small Business of Slovenia

- Oma võrgustik, 62 kohalikku organisatsiooni
- Õpiväljundid peavad olema võimalikult tööülesannetele lähedased
- Võivad välja pakkuda uusi kutsestandardeid

Slovenian Institute for Adult Education

- Täiskasvanuharidus on selgelt eristatud kutsekeskharidusest, eraldi institutsioonid enamasti, kuid koolituskeskustes ka sama katuse all
- Peavad saama 1x aastas väliseksperdi hinnangu
- Kvaliteedinõustaja kohtub 2x aastas keskuse töötajatega, et kindlustada kvaliteetne õpe
- Hetkel nt koolitatakse välja jälle 16 uut kvaliteedinõustajat täiskasvanukoolituses

National School for leadership in Education

- Riigiasutus, mis aitab juhtidel ametisse asuda, juba enne juhi ametisse asumist läbivad koolituse
- Minu mõte: õpilased tuleks õpetada tegema eneseanalüüsi
- Minu mõte: eneseanalüüsisüsteem peab olema kergelt hallatav ja lihtne – eeltööära teha, et küsida õigeid asju
- Sloveenlased seisukohal, et õpetajad ja koolijuhid ei ole professionaalsed hindajad, need oskused ei ole enesestmõistetavad, vajavad koolitust
- Koduülesanne endale: defineerida oma kooli enesehindamise seis
- Uurida! Kuidas mõjub koolile, töötajatele kõikide statistiliste analüüside tulemused sh Haridussilm?

School Centre Celje

<http://www.sc-celje.si/eng/memm/ep/Strani/default.aspx>

- 3000 õpilast – gümnaasium, kutse-, kõrg- ja täiskasvanuharidus ühe katuse all erinevate institutsioonidena
- Olemas andekate õpilaste kuraator
- Praktiseerivad peer review'i
- Kvaliteedikomisjon töötab kooli arengu jaoks, igal aastal tehakse kokkuvõtted uuringutest (nagu meilgi)
- Teostavad ka enesehindamist
- Mõte: enesehindamisel paluda abi ka teistelt hinnanguks!
- Õpilastega räägitakse kokkulepitud väärtustest ja käitumisreeglitest (reeglid tahvliga seinal) – auraamat parimatele õpilastele! – Kuldne Raamat
- Õpilane võib puududa 20% õppetööst
- Väljalangevus väga väike, aga esmakordselt lõpueksamitele lubatud õpilaster arv 70-80%
- Tänu meedia erialale töötab õpilaste TV
- Talendikatele õpilastele kirjutati ja viidi läbi oma projekt

Biotechnical Centre Naklo

- 10 osakonda: gümnaasium, täiskasvanuõpe, tootmine, kutseõpe, ärikeskus, spordihall, lilleseade, iluaiandus jne
- Toodavad ja müüvad bioloogiliselt puhtaid tooteid
- Põhiväärtused olulised – jätkusuutlikkuse osas vastutustundlikud
- Missioon töötada avalikus sektoris nagu oma firmas
- 12 samalaadset kooli ühes konsortsiumis
- Igaüks on oluline!

- Samalaadselt meiega saavad omateenitud raha tagasi panna kooli arengusse – ca 30 % eelarvest
- 12% õpilastest läheb edasi kõrgharidusse
- Kutseharidussuunal on 45% üldharidusaineid
- Töötajate hääl on oluline direktori valikul, kui töötajate esindaja(d) on vastu, ministereerium ära ei kinnita
- Üks esimesi kutsekoole, kus on ISO 9001 standard
- Moto: Me võime olla head, aga võime olla paremad!
- Kui piirkonnale on vajalik, siis koolitatakse ka väikesi õpperühmi või üksikuid spetsialiste

Council of experts for VET at the Ministry of Education

Ekspertide nõukogu kutseõppe küsimustes, Nõukogu esimees on ise kutseõppekeskuse direktor

- Sloveenias on probleemiks, et % eärühmast, kes lähevad gümnaasiumisse ei langeks alla 35% drastiliselt st vastupidine situatsioon kui Eestis
- Kutseõppes igas liinis palju valikuid nt 3-a kutseõppe programmile void võtta lisaks kaks aastat tehnilist kutseharidust ja minna kõrgkooli
- Haridusseadustik on Sloveenias koolitüüpõhised kuni kutsehariduseni, sealt edasi haridustüübi põhised
- Probleemiks on tööandjate ühenduste paljus, et neid kõiki arvestada
- Sloveenias on kolm ekspertide nõukogu: üld-, kutse- ja täiskasvanuhariduses, kes nimetatakse ametisse vabariigi valitsuse poolt
- Määrab indikaatorid kutsekoolidele igaks õppeaastaks
- Määrab õppevahendite, ja seadmete vajaduse, normi
- Kõige kõrgema kutsehariduse programmile minejate arv kasvab tasapisi
- Kutseharidus otsustati detsentraliseerida juba 2001.aastal st õppekavasid riiklikul tasandil pole, on ainult kutsestandardid
- Riik võib ka erafirma käest tellida õppetööd
- Probleemid kutsehariduses:
  - Õpilane targem – “kontrollib” õpetajate interneti kaudu
  - Õpilaste arvu vähenemine
  - Vähene huvi 3-aastaste programmide vastu – meil ka!
  - Ekspertide nõukogule valmistab ette dokumentatsiooni CPI töötajad
  - Sloveenia kutsekoolide võrk on nii hea, et erakoole on vaid 1-2%

Ministry of Education, Science and Sport, koolituslubade taotlemine ja menetlemine

- Koolitusluba antakse niikauaks, kuni õpetus käib, inspekteeritakse taser igal aastal
- Registris on 88 avalikku st riigikooli, 31 avalikku e riigikooli täiskasvanutele ja kutseõppeks, 14 erakooli kutseõppeks ja täiskasvanutele

Inspectorate for Education and Sport of the Republic of Slovenia (IESRS) koolide inspektorid

- Reageerivad igale kaebusele, enamasti käivad kohapeal lahendamas, isegi anonüümseid kaebusi
- Reageerivad igale kaebusele, enamasti käivad kohapeal lahendamas, isegi anonüümseid kaebusi
- Koolid esitavad igal aastal sisehindamise aruande, fikseeritakse, aga sisukontrollitakse siis kui ilmneb puudusi
- Kui on alusetud valed, siis võivad laimajat trahvida kuni ca 500€ trahviga
- Tahavad ise muuta inspekteerimise süsteemi positiivsemaks, jagada parimaid praktikaid

Council for Quality and Evaluation at the Ministry of Education, Science and Sport, The Education Development Office

- Minister määrab ametisse
- Määrab riikliku taseme hindamise teemad
- Olulisim nõuandev roll koolide suhtes

- 11 liiget
- Määrab haridusuuringuteks igal aastal uue eesmärgi
- Omab kolme nõunikku-uurijat
- On esitanud hetkel ca 20 ettepanekut sh 2 kutsehariduse valdkonnas, mis ootavad otsustamist tulevikuarenduste osas
- Analüüsib ka kutsehariduse töötajate arengut

Slovenian Educational Data System ALA Tool for Vocational Matura as a School Performance Feedback System

- Põhimõtteliselt nagu meie ÕIS, aga hõlmab kogu riigi õpilasi ja õpetajaid
- Saavad võrrelda õpitulemusi alates 2002
- Koolis töötaja näeb omakohast infot, mida saab võrrelda kogu riigi keskmisega
- Võrrelda riiklikult saab, aga mitte avalikult, direktor otsustab, milliseid andmeid avalikustada, Sloveenias on seadusega keelatud avalikult koole reastada
- Programmist on kohe saadaval:
  - Kutseksamite (lõpueksamite) võrdlus riigi tasemel
  - Viimase õppeaasta võrdlused
  - Ainekohaselt hinnete võrdlus
  - Ainekohaselt punktivõrdlus
  - Protsentuaalselt hinnete osakalud ainekohaselt jne

Accreditation Commission, accreditation of educational programs and providers in Short-cycle higher Vocational Education

- Akrediteerivad (atesteerivad?) nii õppekavu, kui õppejõude jt töötajaid

Slovenian Quality Assurance Agency (SQAA or NAKVIS in Slovene language) in Short-cycle higher Vocational Education

- Akseptib õppekavu vastavalt kutsestandardile
- Autonoomne üksus
- Komisjonis ka tööandjate esindajad
- Olulisim enesehindamisraport
- Iga 5 aasta tagant akrediteering

Lisainfo saamise võimalused (www, institutsioon, organisatsioon) www.esqa.eu

Kaasa toodud materjal (loetelu, kus asub)

Brošüürid raamatukogus

Koostaja allkiri .....

Kuupäev 29.09.2015 .....